

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 267.

V Ljubljani, v sredo 21. novembra 1894.

Letnik XXII.

Narodno-napredni katoličani.

Listi poročajo, da se bo shod zaupnikov narodno-napredne stranke dne 29. t. m. odel v krščansko krilo ter svetu pokazal, kako krivico delajo narodno-napredni stranki oni, kateri ji očitajo, da je liberalna. Ne vemo sicer, koliko je na tem resnice: vendar če se to zgodi, nas bo le veselilo, ker je to znamenje, da je liberalizem, kakor že skoro povsod, tako tudi pri nas Slovencih, v tako slabem imenu, da se ga sramujejo celo oni, ki so nedavno še prisegali na njegovo zastavo ter ga slikali človeški družbi kot jedinega rešitelja zoper nasilstvo mračnjškega, srednjeveškega klerikalizma. Ako se bo na tem shodu glasila krščanska beseda, bo to zasluga naše katoliške stranke, ki vsikdar visoko dviga katoliško zastavo ter poudarja, da pod drugo zastavo Slovenci ne smejo nikjer javno nastopati.

Mi bi ob tej priliki lahko vračali svojim domačim nasprotnikom ono očitanje, s katerim pri vsaki priliki sumničijo in blatijo naše javno delovanje, da namreč zlorablamo vero v svoje strankarske politične namene. Z veliko večjo pravico bi mi to smeli trditi gledé tega shoda zaupnih mož, ako bodo resolucije res take vsprejete, kakor je poročal celovski „Mir“. Toda mi tega nočemo storiti, ampak le konstatujemo, v kako groznem kontrastu bi bile take resolucije shoda narodnih naprednjakov z glasilom narodno-napredne stranke, s „Slov. Narodom“. V dokaz za to trditve ne bomo iskali spisov „Slovenskega Naroda“ iz polpreteklih časov, opozarjamo svoje čitatelje le na pisarenje „Narodovo“ proti veri in duhovščini ob priliki zadnje deželnozborske volitve na Notranjskem.

Toda morda bi se „Narod“ tu izgovarjal z znano svojo trditvijo o zlorabi vere v politične namene od naše strani, zato temu dodamo nov dokaz, kako ka-

toliško ali krščansko - socijalno mišljenje vlada pri glasilu narodno-napredne stranke, ki hoče na shodu zaupnih mož kazati svoj krščanski Janus-ov obraz.

Znano je našim čitateljem, kako veličastno se je vršil na Dunaju prvi dolenjeavstrijski katoliški shod. Celó liberalni časniki so bil primorani poročati, da se je ta shod vršil zelo sijajno in častno za katoličane. Seveda so se katoliški listi iz srca radovali tej prekrasni verski manifestaciji in obširno poročali o tem shodu.

Kaj pa „Narod“, glasilo narodno - napredne stranke? Vse, kar je napisal o tem shodu, so nastopne besede: (Prim. „Narod“ 14. nov.): „Predvčerajšnjem se je sešel nižjeavstrijski katoliški shod. Predsedoval mu je baron Vietinghof - Schell, a na prvo sejo so prišli tudi nuneij Agliardi, vojaški škof Belopotocky in razni poslanci. Shod vsprejme običajne resolucije. Karakteristično je, da imajo na shodu prvo besedo krščanski socijalisti, ki so shod tudi priredili zoper voljo katoliških škofov.“

Samo toliko je „Narod“ poročal o tem veličastnem pojavu vzbujajoče se krščanske zavesti in vendar še to je — preveč! Kakor je namreč zakrkalá dunajska primadona v Fichtegasse („N. Freie Presse“), tako ji je zasekundiral ljubljanski bariton na kongresnem trgu.

Po vzgledu židovsko - liberalnih listov porablja tudi „Narod“ to priliko, da neti razdor med katoličani in škofi. Tako je glasilo one stranke, ki hoče biti verska, krščanska. Ta slučaj navajamo le kot vzgled, kako „Narod“ razpravlja vsaki krščanski pojav, naj si bo v ožji domovini ali v Avstriji ali sploh na svetu. Okrožnic Leona XIII. večinoma niti ne omenja in vendar so tako eminentno krščansko - socijalnega pomena. Sploh se gledé verskih vprašanj „Narod“ drži dosledno, in to je njegova jedina doslednost — gesla: Vera je privatna stvar!

Zaradi tega se mi borimo proti takemu listu, ker smatramo to za glavno javno stvar, kar ima on za postransko in zasebno. In zato po vsej pravici imenujemo tak list liberalen, nekrščanski, in tudi stranko, katera ga izdaja in vzdržuje, liberalno stranko.

Oseb pri stranki ne sodimo, v kolikor ne stopajo v javnost, mi stranko presojamo le po njenem glasilu, in dokler to glasilo ostane, kakeršno je žal sedaj, dotlej tudi sto shodov zaupnih mož ničesa ne doseže gledé jedinstvi, kajti kar bi morda oni z dobrim namenom sklenili, to bo podrla „Narodova“ pisava, kakor se je to do sedaj še vselej zgodilo. — Experto crede Ruperto!

Shod v Kropi.

(Dalje.)

1. Država. Država je kakor veliko telo z mnogimi različnimi udi. Vsaka občina je ud tega telesa. Znano je pa, če se jeden ud udari, vreže ali kako drugače rani, da to vsi udje čutijo in da kri iz vsega telesa teče proti ranjenemu udu, kakor bi hotelo pomagati!

Tako je Kropa kakor bolan, ranjen ud naše države. In ta mora tedaj pomagati. Pa kako? Če bi bil tu bolezen ali lakota, z zdravili in živežem, kakor se je že zgodilo. Ali večinoma vi Kroparji sami ne želite take pomoči. Vi nočete morebiti, da bi vam država dajala vsaki dan košček mesa ali komisa, kakor vojakom, ampak vi hočete dela! Vi čutite moč v svojih rokah, vi imate veselje do dela, vi radi delate in skušnja je pokazala, da ste spretni, pridni in dobri delavci! Torej država daj Kroparjem dela, takega dela, ki je tukajšnjim prebivalcem prikladno in za katero so razmere in pomoči že tukaj. Jaz mislim, da bi ne bilo napačno in tudi za državo ne škodljivo, če bi država rekla: „Jaz po-

LISTEK

Popotne črtice iz Belokrajine.

(Spisal Črnogled.)

Mnogo sveta sem že prehodil, toda naše Belokrajine še nisem videl do sedaj. Prav ugodno mi je torej došla prilika, da sem moral vsled nekega opravlila v Belokrajino. Izvrstno, si mislim, zdaj mi bo mogoče združiti „utile dulci“, koristno in prijetno. Hitro spravim vse potrebne reči v majhen kovčeg in hajd na kolodvor, od koder se popeljem po železnici do Kočevja. To mestce je dokaj spremenilo svoje lice, odkar sem ga zadnjič videl. Velika poslopja v najnovejšem slogu pa pričajo, da kočevskim meščanom ne manjka okroglega. Toda nekaj je ostalo pri starem, kakor nekaj, in to je župna cerkev. Mnogo časa se že dela na to, da bi se sezidala dostojna župna cerkev, a meščani se ne zmenijo za to. Kaj bi tudi njim nova župna cerkev, ko večinoma že tako nimajo navade v cerkev hoditi.

Iz kolodvora sem šel naravnost na pošto, da si oskrbim vožni listek. Nisem hotel namreč hoditi po kočevskih krajih; mnogokrat sem že slišal, da je ni bolj dolgočasne in puste poti, kot je ravno meni sedaj namenjena, in zares sam sem se prepričal o tem. Pač ni čudno, če je tudi ljudstvo bolj nepriljudno, nekako odurno. Zlasti pa se ta vtis občuti na mejah,

kjer vidiš poleg bolj odurnega Kočevjarja tudi prijazne slovenske obraze. Vozil sem se že dobre štiri ure, ko se pripeljem v prvo vas, ki spada pod črnomaljsko župnijo, namreč na Bistrico. Nekoliko nižje od te vasi se ti odpre pred tvojimi očmi cela Belokrajina in lep kos meje hrvaške. O diven razgled, ko prvič zagledam to obširno ravan! Saj smem jaz Belokrajino imenovati veliko planjavo, ki je pa na gosto zasejana z malimi hribčki in dolinicami, podobna valovitemu morju.

Spodaj ob njenem robu se vali mogočna in silovita Kolpa. V vnožju Gorjanca pa se razprostirajo prijazne vinske gorice. Žalibog, da je na te sedaj, zlasti po metliškem okraju, žalostno pogledati. Na mnogih nekdanjih najboljših vinogradih se sedaj širi trava in prapro. Hud udarec je to za belokrajinsko ljudstvo, toda nikar naj ne obupa. Bili so nekdanje še hujši časi za te kraje. Od leta 1408, ko so Turki prvič zažgali in razdžali Metliko in njeno okolico, do leta 1578, ko so bili zadnjič prišli preko Kulpe, trpela je Belokrajina devet bolj znanih napadov leta 1408, 1431 ali pa po drugih 1429, 1469, 1492, 1511, 13. maja 1527, 1547, 1575. Leta 1578 so Metliko štirinajst dni oblegali, pa so morali konečno sramotno oditi. Od te dobe ni Belokrajina več videla teh neljubih gostov. Zares, to so bili žalostni časi. Koliko hiš, gradov in cerkev so zažgali in razrušili! Koliko njiv, travnikov in vino-

gradov zateptali! Koliko boleznij, lakote in drugih nadlog so povzročili! Koliko krepkih mladeničev in zalih ter nedolžnih deklet v sužnost odpeljali! Pač ni čuda, če prevladuje v starih narodnih pesmih otožna melodija.

Hvala Bogu, da taci dnij ni več. Če tudi Belokrajina bridko občuti nesrečo, ki mu jo je povzročila trtna uš in palež, vendar vsaj to, kar pri dela, vživa v miru.

Toda kam sem zašel.

Poštni voz me je tiral vedno bolj navzdol po lepi pred nekaj leti novoizpeljani cesti čez vas Doblice in kmalu na to sem bil v Črnomlju.

Mesto Črnomelj leži v dokaj prijetnem kraju, le da je svet precej valovit. Skozi mesto teče voda Lahinja, ki si je vrezala svojo strugo globoko med mogočnim skalovjem. Kakih posebnih znamenitostij iz Črnomlja pač ne pričakuj, dragi čitatelj. Snažnost po ulicah pač ni vzgledna, poslopja so razven najnovejših zanemarjena. Le nekatera poslopja imajo bolj mestno lice. Sem spada tudi črnomaljski grad, dokaj čedno in pripravnó poslopje. V pritličju ima svojo gostilno neki Lakner (baje da je ta, sedaj Kočevar, slovenskega rodu, ker njegovi pradedje so nosili še pristno slovensko ime Lužar). Tu notri sem vstopil tudi jaz, da se nekoliko okrepčam. Na to začnem pregledavati raznovrstne časopise, in kaj najdem. Jedin slovenski list „Slov. Narod“ in pa kakih

trebujem toliko konjakov (žeblijev za konje kovati), toliko žeblijev za železnice, za barke, za jedno in drugo reč."

Mislím, da bi država ne bila na zgubi, če si takih rečij tukaj naroči, namesto da jih od židovskih tovarn drago kupuje. Kroparji pa bi vendar imeli delo. Ali pa vzemimo ta slučaj. Naša vlada ima po tujih deželah svoje konzule, ti bi lahko našemu blagu odprli daljne trge, bi nekako posredovali itd.

Prva reč je, da vladi povemo, kako se nam godi, v kakšnih žalostnih razmerah Kropa in sosedni žeblijski trgi tiče! Treba je izdelati spomenico o sedanjem položaju in prositi pomoči! In tu bo naše politično društvo rado posredovalo, podpisalo in priporočalo tako prošnjo. Upamo, da ste s tem predlogom zadovoljni! (Dobrokljici.)

2. Dežela Kranjska pač nima toliko moči in sredstev kakor država: ali ker vašo bedo od blizu pozna, je vsaj nje naloga, da take prošnje, kakor omenjena, podpira in tudi iz svojega kaj pripomore. Zato je moja misel to, da enako prošnjo oddamo tudi na deželni odbor, ki naj stori vse potrebno za obstanek Kroke in sosednih trgov.

3. Pomagati si morate tudi sami! Pa kako? Ne s silo — to bi ne bilo pametno, ne krščansko, pa tudi ne lahko mogoče! Pomagati si morate tako, da rešite, kar se še rešiti da! In tu je le v združenju moč. Viribus unitis, kakor pravijo naš cesar! Le tam, kjer se jih več zveže v družbo ali zadrugo, morejo se še obdržati, posameznega potlačijo, pohodijo, ali pa, po domače rečeno, snedo! Rešiti vas zamore še žeblijska zadruga. Saj imamo v deželi že vinarske in druge zadruge, zakaj bi ne mogla biti tudi žeblijska zadruga. Treba je le stanovitne volje in značajnih, poštenih vnetih mož, kakoršnih se vam ne manjka. Se vé, da tukaj nagaja nekoliko svojeglavnost. Vsak si misli: Jest nočem, da bi kdo gospodaril in kupčeval z mojim blagom, da bi gledal v moj žep, da bi bil jest odvisen od njega in bi ga moral prositi za denar i. t. d. — Koristi so velike: Ni treba po svetu hoditi, ne zapravi se toliko, blaga ni treba za vsako ceno prodajati, proda se, kadar se spleča, ker ni tekmecev, ki bi ceno kazili. — Tako zadrugo so nameravali že pred 25 leti narediti, pa se je vselej podrla ob svojeglavnosti nekaterih. No nekaj jih ostane tudi zdaj svojeglavnih; ali če se večina združi, potegnili bodo slednjič tudi z vami. Morebiti je zadržek tudi osebna napetost in zamera. Ali v takih okoliščinah se mora to pozabiti in odpustiti. Če si v nevarnosti, da bi vtonil, ne bodeš zametaval roke, če ti jo tudi tvoj sovražnik poda!

Kedo bo še pomagal?

Neke vrste ljudje se tudi ponujajo delavcem, češ, mi vam bomo pomagali! To so tako imenovani socialni demokratje. — Nič ne de, če si tega imena tudi ne zapomnite.

Kaj pa vendar pravijo ti ljudje? Kaj hočejo? Kaj uče? Kako hočejo pomagati?

Ti delavci rešitev delavskega stanu stavijo v

nejevero in uče, da bodo delavci še le osrečeni, če bodo vso vero odvrgli, pravijo in kvasijo, da delavec le zato napredovati ne more, ker ima vero, ker v cerkev hodi, ker posluša duhovnike, ki ga begajo in strašijo s peklom, katerega ni, in tolažijo z nebesi. Te in enake krive nauke učijo in se bojim pohujšati vas, ko bi vam jih še vse našteval.

Predragi! Kaj pravite k temu?

Kolikor vas poznam, strašite se takih besed in bogokletstev in si mislite sami pri sebi in pravite. Hvala Bogu, če tudi so hudi časi, če tudi se nam trda godi — vendar vero še imamo in ta nam še daje pogum, da ne omagamo!

Prav imate, dragi rojaki! — Iz primere, katero sem naredil med Kropo zdaj in nekaj, ste se vsi prepričali, da se je mnogo na slabše obrnilo. Veliko ste zgubili: zgubili ste kupčijo, zgubili ste delo, zgubili naročnike, zgubili blagostanje, zgubili premoženje: ali eno ste ohranili, ohranili ste vero! In blagor vam: ta vas bo ohranila, ta vas bo krepila, da v revščini ne obupate, da v stiskah vstrajate, da boljših časov trdno pričakujete!

Ali se more strašnejša beseda izreči za delavca, kakor če se pravi, da ni nebes, in če so ktera, da so le za vrabce! — Tedaj še nebes vam ne privoščijo. Tukaj strdaš, tukaj trpiš, tukaj jokaš in medliš — zdaj bi pa še upanja ne imel, da boče tam boljše, nič upanja, da bo tam Bog obrisal solze tvojih oči!

Toda poslušajmo te brezbožne delavce dalje. Če tam ni nebes, kje so pa? Nato mi odgovarjajo: Nebesa naredili si bomo tukaj. Mi bomo prisilili vlado, tovarnarje, trgovce, delodajalce, da nam bodo dajali dobre plače, veliko počitka, da bomo malo delali, veliko pili; mi ne bomo več stradali in postili se, ampak živili, če nam z lepa ne dajo, vzeli bomo s silo. — Vživati hočemo, pa ne poslušati, mi hočemo tukaj imeti nebesa.

Tako in enako govorijo! Jaz pa pravim, da to so sleparji in reveži tisti, ki jih posluša, še večji revež, ki jih uboga!

Tedaj tu naj bodo nebesa! Ne in nikdar ne! Kristus, naš Gospod Bog, jih je obljubil, pa ne na tem svetu, ampak še le na onem. Ko bi bile na tem svetu, bil bi pač povedal; ali je rekel, da tū so le križi, težave, preganjanje; tam še le bo obilno plačilo za nje, ki tukaj preganjanje, sile, nadloge trpe! Ali je že kedo bil na tem svetu, da bi bil mogel reči: Jaz imam ta nebesa? Se Salomon ni mogel tega reči, ampak je le rekel: Vse sem poskusil in vžil, kar je prijetnega pod solncem, pa glej, vse je nečimerno in obteževanje duha! Ali so to nebesa, če pijače imaš čez mero in če se od žganja opotekaš? Ali so to nebesa, če se znosiš nad sovražnikom? Ali ne pride za tem največja grenkost? Če so kje na svetu nebesa, so le v srcu pravičnega kristijana, ki je v milosti božji.

Ali ne vidite, da so taki vaši največji sovražniki, ki vas tako motijo in begajo? — Če bi jih ubogali, potem nimate nikjer nebes! Tam so vam jih utajili, kjer so res; tukaj jih obetajo, kjer jih nikoli ni bilo in ne bo! O slepota! Tedaj bi bil revež, vedno

revež. Tu ne pride ali le malokdaj do kakega prijetnega vžitka in zdaj mu še upanje vzamejo do boljšega življenja po smrti! Reveži ste, ali veliko večji reveži so oni, ki tukaj zastoj iščejo nebes, onim po smrti pa so se odrekli z nevero!

Predragi! Takim zapeljivcem in sleparjem ne verjemite, če vas motijo z besedo ali s pismom; če vas zapeljujejo slovenski ali nemški!

Delavsko vprašanje se bo gotovo tudi rešilo — pa srečno in povoljno le na podlagi svete vere; brez vere pa se ne bo srečno rešilo. Tū pa ugrabljajo in zborujejo in si glave ubijajo po raznih zborih, kako delavsko vprašanje rešiti — ali se zastoj pehajo, ker ga hočejo rešiti brez Boga. Taki zidarji se mi zdé, kakor oni, o katerih piše že prerok Izaija, da so kopali kapnice, ki pa vode ne držé? Zakaj ne? Ker niso naredili trdnih tal, ker niso zidali na vero. In to je vendar čudno! Zdaj hočejo delavsko vprašanje rešiti brez vere, ko je Kristus to vprašanje že davno rešil v sv. evangeliji. On, večna resnica, je rekel in napovedal, da bodo bogatini in reveži vedno na svetu — nikoli ne bodo vsi bogati — nikoli vsi revni. Pa to tudi ni nesreča za svet. Je že tako preračunljeno, da oba lahko živita in oba se zveličata, če ta revščino vdan v voljo božjo trpi, oni pa bogastvo prav obrača; če bo bogati delodajalec videl v delavcu svojega brata, imel usmiljenje ž njim in ga ne končaval ali zlorabil, delavec pa tudi ne bo prehudih zahtev stavil. — Kjer velja evangelijska resnica, oba zamoreta shajati; le kjer so evangelij zavrgli, tam je huda za delavca. Zato se v krščanskih rokah bogastvo nikoli ne more tako pomnožiti in tudi ne sme, kakor v judovskih. Bogatin, če je pravi kristjan, ve, da mora toliko več dajati za dobre namene, kolikor več ima! Le brezsrčni, brezumni bogatin nič ne mara, če revež tudi pred njegovim pragom od lakote umira, ko se on v bogastvu topi! In zdaj so taki časi. Lazarjev je vedno več in bogatinov. Če bogatin misli, da ima tukaj nebesa, pustimo mu jih, ti ubogi Lazar pa vedi, da bodo tvojo dušo nesli angelji v Abrahamovo naročje, ko bo duša bogatinova pokopana v pekel! Te prilike si nisem jaz zmisllil, ampak On, večna resnica!

Še eno opazko! Bote rekli: Naj pomaga tudi cerkev. Dobro, ta je pomagala in še pomaga! Ona vodi ljudstva po pravi poti, ker uči bogatine, naj dobro delajo reveže pa tolaži, naj s svojim stanom potrpe. Pa tudi dejansko pomaga! Kedo v vsaki fari naj več revežem da? Ali če vsega ne da, kedo nazadnje največ revežem zapusti? Ali ne duhovnik? (Govornik navaja več vzgledov.)

Toda naj končam. Če tudi nisem zdravnik, vendar trdim, da Kropa ne bo še umrla, ker ima osrčje zdravo, ker ima vero! In če tudi nisem prerok, vendar se drznem reči:

Kropa še ni zgubljena! (Živahno odobravanje.)
(Dalje sledi.)

Državni zbor.

Dunaj, 20. novembra.

Češka šola na Dunaju.

V večerajšnji seji so češki poslanci opomnili vlado, da naj hitro reši pritožbo zastran osnove

pet nemških, a vsi so liberalni. Vžalostilo me je, videti samo nekrščanske liste in zato sem hitro zapustil ta lokal, da si ogledam še druge zanimivosti tega mesta.

Kmalu zagledam poslopje, kjer je zvonik pričal, da mora to biti cerkev. Župna cerkev je to, a kako zapuščena! Nehoté mi je prišlo na misel: Kaj je tudi tukajšnje ljudstvo tako brezbržno za hišo Gospodovo? Povpraševal sem priproste ljudi o tej zadevi in zvedel, da bi ljudje radi, če tudi so ubožni, zlagali za popravo župne cerkve, toda poklicani faktorji se za to ne zmenijo. V cerkvi je samo jeden oltar. Prej jih je bilo, če sem prav zvedel, pet, a sedanji preč. g. župnik je stranske odstranil, ne da bi bil prej vsaj dva nova preskrbel. Vsa hvala in čast pa meščanom, da so začeli popravljati dokaj lično podružnico sv. Duha, ki je tudi v mestu.

Poleg župne cerkve pa se vzdiguje paralelno odlično poslopje, ljudska šola. Koliko nasprotje med zanemarjeno župno cerkvijo in lepo ljudsko šolo!

Tu je tudi sedež okrajnega glavarstva za Belokrajino. Sedaj je vodstvo tega urada v rokah dobrega moža, ki je znan vsled svoje delavnosti in odločnosti.

Crnomajsko ljudstvo je, kakor sploh belokranjsko, prijazno in uljudno ter verno. Izmed me-

ščanov pa in uradnikov jih je veliko, kakor sploh po mestih, liberalnih.

Utujen od napora vlegel sem se zvečer k počitku.

V jutro družega dne pa jo uberem proti Semiču. Mislil sem si namreč, ker sem že tu, hočem si ogledati vse zanimivosti. (Dalje sledi.)

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LXXIII.

Vzdrževal sem se do 11. dne januarija 1823. l. Zjutraj sem vstal, glava me je bolela, sicer ne hudo, a ves čas mi je žugala medlevica. Noge so se mi šibile in komaj sem sopel.

Tudi Oroboni bil je dva ali tri dni sem slab in ni več vstajal.

Prinesli so mi juho, komaj sem jo pokusil, potem pa se nezavesten zgrudil na tla. Nekaj časa potem gledala je slučajno straža na hodniku skozi linico in ko me je videla ležečega na tleh, prevrnjeno ropulico poleg mene, mislila je, da sem mrtev in poklicala Schillerja.

Prišel je tudi oskrbnik, poklicali so takoj zdravnika in deli so me v posteljo. Počasi sem se zavedel.

Zdravnik rekel je, da je nevarnost in ukazal odvzeti mi železje. Zapisal mi je, ne vem kako zdravilo, a želoec ni obdržal ničesar. Bolečine v glavi rastle so bolj in bolj.

Takoj so poročali o tem guvernerju, ki je poslal pota na Dunaj, da bi vedel, kako se ima ravhati z menoj. Odgovorili so mu, da me ni treba dajati v bolnišnico, a da mi naj strežejo z isto skrbjo, kakor bi bil v bolnišnici. Dalje se je pooblastil oskrbnik, dajati mi iz svoje kuhinje podžganke in juhe, dokler je bolezen huda.

To dovoljenje mi začetkom ni nič koristilo: ne ene jedi, ne ene pijače nisem mogel uziti. Bil sem cel teden vedno slabši, mešalo se mi je noč in dan.

Kralj in Kubitzky sta mi stregla; stregla sta mi oba z ljubeznijo.

Vselej, kader sem se zavedel, ponavljal mi je Kralj:

»Zaupajte v Boga; samo Bog je dober.«

»Molite za me;« dejal sem mu jaz, »ne da bi me zopet ozdravil, ampak da sprejme moje nezgode in mojo smrt v zadoščenje mojih grehov.«

Svetoval mi je, da naj prosim svetih zakramentov.

»Da jih nisem prosil, stejte slabosti moje

češke ljudske šole v 10. dunajskem okraju. Ta stvar se namreč tako ovira, kakor osnova slovenskih šol na Koroškem, v Gorici in Trstu.

Urejenje razprodaj.

Na to se je začela razprava o vladni predlogi o vrejenju razprodaj. Znano je, da imajo nekateri sleparski trgovci navado, da ob gotovih časih naznanijo, da svoje blago prodajo zaradi kacega izmišljenega uzroka pod navadno ceno. Ta pravi, da mora zaradi selitve izprazniti sklad šee, drug zatrjuje, da opusti svojo trgovino itd. Da se takim sleparijam naredi konec, je vlada predložila predlogo, po kateri smejo le trgovci, ki že imajo dve leti trgovino, prirediti razprodajo, ali bodo za to morali dobiti dovoljenje obrtne oblasti, in se bodeta trgovska zbornica in zadruga vprašali za mnenje.

Pri tacih razprodajah se le občinstvo oslepari. Meneč, da ceneje kupi, vse dere v tako prodajalnico. Kupi blago, ali se kmalu prepriča, da je predrago plačalo, kajti blago je slabo. Solidni trgovci imajo škodo zaradi takega postopanja njih manj vestnih drugov.

Po vladni predlogi bodo tisti, kateri dobi dovoljenje za prodajo, smel le tisto blago tako razprodajati, katero je naznanil, na novo prodajalnico polniti ne bode smel. V slučaju prodajalčeve smrti se razprodaja ne bode mogla odreči.

Mladočeha Adamek in Hajek, poslanca Schneider in Rottmayer so tudi za zakon. Adamek pa želi nekaterih sprememb. Ker so politična oblastva že preobložena, on želi da se stvar izroči avtonomnim oblastvom, kakor že imajo Čehi navado, ki bi vse mogoče stvari radi izročili deželnemu odboru ali okrajnim odborom. Njemu to ne ugaja, da se oblastvom prepušča o tem popolnoma svobodna odločitev.

Minister Wurmbrand je zagovarjal predlogo, da je naperjena samo proti sleparijam. Prepovedano pa ne bode trgovcu, da po končani sezoni prodaje ceneje ostalo mu blago.

Wrabetz je pa govoril proti vladni predlogi, kajti misli, da ne bode nič koristila. Sleparski kupci bodo še našli kaka druga pota za sleparije. Navedel je celo vrsto načinov, s katerimi se bode dalo zakonu izogniti. Govornik je za zakon proti vsaki sleparski konkurenci in pa premembo konkurznega reda.

Dr. Scheicher je kot generalni govornik dobro zagovarjal predlogo, s katero se bode vsaj nekoliko omejila sleparija.

Potem se je začela podrobna debata, in so se rešili prvi štirje paragrafi, nato se je pa seja končala. Prihodnja seja je dne 21. t. m.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. novembra.

Češkega kulturnega sveta češki oddelek je zopet izvolil Hermana Jando svojim predsednikom. Ta je že bil jedenkrat izvoljen, ali ni dobil potrjenja. Ker ni predsednika, vodi posle že sedaj

glave v greh; za me pa bi bila velika tolažba, ko bi jih sprejel.

Kralj poročal je moje besede oskrbniku in prišel je jetniški kapelan.

Spovedal sem se, prejel sv. rešnje telo in sveto poslednje olje. Bil sem zadovoljen s tem duhovnom. Ime mu je bilo Sturm. Premišljevanja, koje mi je govoril o pravičnosti božje, o krivičnosti ljudij, o dolžnosti odpustanja, o ničevosti vsega posvetnega, niso bila navadna, napravila so na me vtis vzvišenega in izobraženega uma in gorko občutljene ljubezni do Boga in do bližnjega.

LXXIV.

Velika pazljivost, s kojo sem prejemal svete zakramente, zdela se mi je, da je izcрпиła moje moči, a mesto tega sem se opomogel zaspavši nekoliko ur in to me je okrepilo.

Zbudil sem se nekoliko bolji in ko sem zagledal Schillerja in Kralja poleg sebe, prijel sem ju za roke ter ju zahvalil za skrb.

Schiller mi reče: »Moje oko je vajeno v opazovanju bolnikov, stavil bi, da ne umrjete.«

Ali se Vam ne zdi, da mi prorokujete nekaj slabega?« dejal sem.

»Ne«, je odgovoril; »res, reve življenja so velike; a kdor jih prenaša s plemenitim srcem in

Janda, ki je podpredsednik, in jih bode vodil dalje, naj dobi potrjenje ali pa ne. V pravilih ni nobene določbe, po kateri bi ga mogli odstraniti, ako le večina noče voliti koga drugega za predsednika. Govori se, da se Mladočehi hočejo držati Jande in tako poskusiti izsiliti potrjenje, kar se pa jim najbrž ne bo posrečilo. Pač je pa mogoče, da svetu poteče doba, ne da bi dobil potrjenega predsednika. Odkar so Mladočehi v večini, tudi dosti ta korporacija ne stori za kmetijstvo, ker jo v vsem vodijo le politični interesi.

Nemčija in Francija. Sovraštvo do Nemčije v Parizu polagoma pojema. Pred nekoliko leti bi se noben francoski list ne bil upal pisati prijazno o Nemčiji, a sedaj so se razmere premenile. Sedaj je to drugače. Nedavno so v Metz zaprli neko gospo Iswert, ker je bila sumljiva vohunstva. Te dni so jo izpustili, ker se je pokazalo, da sum ni bil opravičen. Časopis »Liberté« tem povodom proslavlja pravičnost in dobroto nemškega cesarja. Položaj nastali 1870. leta ne dopušča, da bi se nautuševali za nemško naklonjenost, toda prezirati Nemcev Francozi ne smejo. Nikakor ni proti dostojnosti, če se Francozi sprijaznijo z dovršenimi dejanji. Francozi so imeli prepire z vsemi narodi v Evropi, pa jih ti narodi vendar ne sovražijo. Od njih se lahko Francozi kaj nauče. Sveda francoski list pristavlja, da dobri odnošaji z Nemci še ne izključujejo, da ob pravem času od njih zahtevajo nazaj, kar so jim vzeli. Vsekako pa ta glas kaže, da strune niso več posebno napete.

Proti prevratu. Nemškemu zveznemu svetu se v kratkem predloži poostrenje dveh paragrafov kazenskega zakona. Dosedaj se je po teh dveh paragrafih kaznoval z globo do 600 mark ali z zaporom do 2 let, kdor je hujskal ljudske sloje k nasilnostim ali pa razširjal izmišljene vesti, da bi izpodkopal državne naredbe in veljavo oblastev. Pokazalo se je, da je ta kazen premala in ne ovira državi sovražnega delovanja socijalnih demokratov in anarhistov. Posebno globa ne dela skrbi agitatorjem, kajti plačajo jo delavci s svojimi doneski. Vse bolj bi se bali, da bi vedeli, da jih čaka ječa. Za to se pa nemški vladi zdi potrebno dotične določbe primerno poostriti. Malo težavno bode pa za poostrenje dobiti večino v državnem zboru, ker se bode druge stranke bale, da bi se tudi proti njim ne uporabljali raztegljivi paragrafi.

Rusija. Ruski listi vedno očitneje izražajo željo po ustavi. Vedno jasneje izražajo željo, da bi novi car hodil po potih Aleksandra I. in Aleksandra II. in dovršil, kar sta ta dva začela. Delovanje pokojnega carja Aleksandra III. se pa vedno bolj pozablja. Marsikaj kaže, da je bilo mnogo umetno napravljenega v proslavljanju pokojnega carja. Narod bode vedno višje cenil carja osvoboditelja, Aleksandra II., nego li strogega Aleksandra III., kateremu je služil za vzgled Nikolaj I. Če bi novi car hodil po potih Aleksandra I. bi tudi za Poljake bilo veliko bolje, kajti pod tem carjem so imeli posebno ustavo, katero so zgubili pod Nikolajem nekoliko po lastni krivdi.

vdanostjo, pridobiva vedno z njimi zasluženje, dokler živi.

Potem pristavi: »Ako bote živeli, upam, da doživite v malo dneh veliko tolažbo. Prosili ste, da bi smeli videti Maroncellija?«

»Tolikokrat sem vže prosil, pa vselej zastonj, ne upam se več prositi.«

»Upajte, upajte, gospod, in ponovite prošnjo!«

Ponovil sem jo še istega dne! Oskrbnik je ravno tako rekel, da naj upam in pristavil je, da je mogoče, da me Maroncelli ne bo mogel samo videti, ampak da se mi da tudi v postrežbo in pozneje v nerazdružljivo tovaršijo.

Ker smo bili vsi politični kaznjenci več ali manj slabega zdravja, je bil oskrbnik na Dunaju prosil, da bi smeli biti skupaj po dva in dva, da bi tako stregli drug drugemu.

Prosil sem bil tudi milosti, da smem pisati zadnji pozdrav svoje rodini.

Proti koncu drugega tedna se mi je bolezen obrnila in nevarnost je bila pri kraju.

Vstajal sem vže, ko se necega jutra odpro duri in vidim vesele vstopiti oskrbnika, Schillerja in zdravnika. Prvi priletel je k meni rekoč: »Dovoljeno nam je, dati Vam Maroncellija tovarišem in Vas pustiti pisati svojim sorodnikom.«

Veselj zaprlo mi je sapo in ubogi oskrbnik,

Novi braziljanski predsednik, dr. Brudente de Moros je minoli teden nastopil svoje mesto za štiri leta, ako ga poprej ne prisilijo razmere, da odstopi. On je prvi civilist na tem mestu. Njegova prednika Fonseca in Peixoto sta bila generala. Novi predsednik bode pa imel težavno stališče. Mnogi generali ga ne bodo radi videli na tem mestu, ker sami hrepenijo po tej časti. Tudi bode novi predsednik takoj imel delo z vstajo. V pokrajini Rio Grande se zopet nekaj giblje. Predsednik je odstavil guvernerja, proti kateremu se obrača nevolja, da pomiri duhove. Če se mu bode to posrečilo, se bode že pozneje pokazalo. Novi predsednik je tudi že sestavil novo vlado, kateri je on sam predsednik, kakor je to v zedinjenih državah severnoameriških, kjer tudi ni posebnega ministerskega predsednika.

Razgled po slovanskem svetu.

Iz Prage, 17. nov.

Volitev poslanca za državni zbor za okraje: kolinski, podjebradski in tako dalje je toliko znamenita postala, da ne zadostuje, kar sem o njej omenil. Mladočehska stranka je predlagala za kandidata Frana Rašina, očeta vodje »Omladine.« Prav zvito so računali. Mladi Rašin je kot omladinist zaprt, ako hočemo za poslanca njegovega očeta, pokažemo s tem narodu, koliko znamo ceniti narodne mučenike. A ta kandidatura je izmišljena igra z narodom in njegovimi koristmi, je nepoštenost prve vrste, zakaj »Hlas Naroda« je odkril v osebi očeta Rašina agenta razupitih nechanickih harfenistinj. Res je sicer, da je poslal ta mož v »Nar. L.« neki oklic, kjer »prepušča napade na svojo osebo razsodbi celega naroda. Taki napadi so nepošteno orodje, in zato jih ne smatram za vredne odgovora.« Tako možko se oče Rašin zagovarja v časopisu, in tako se je zagovarjal pri volilnem shodu, le da mu tukaj niso verjeli. »Slišal je namreč iz nekih ust: vždyt je to vše pravda!« (vsaj je vse resnica). Rašinova kandidatura kaže, da se mladočehska stranka boji — omladinistov ali naprednjakov! Da ne bi prišlo še več lepih rečij na dan, odpovedal se je stari Rašin kandidaturi sam. Sedaj pa drugega kandidata! Našli so ga, in sicer g. J. Horáka, najemnika posestva kneza Lobkovic v kolinskem okraju. Ta kandidat se je izrazil, da bode izvrševal svoj poslaniški mandat, kolikor mu bode ostajalo časa. Najbrže misli opravljati svoj prihodnji posel ala Grégr in drugi, namreč jemati desetake in ostajati doma. Ali še nekaj drugega kaže tega kandidata v čudni luči. Neki J. B. piše v imenu več vdeležnikov posebnega vlaka iz Časlave v Pešto l. 1885. v »Hlasu Naroda«, da je stal na čelu celega podjetja g. Horák. Z vlakom bi se bila morala peljati tudi godba kolinskega »Sokola.« Usak udeleženec je plačal za godbo 3 gl., (bilo jih je 300 — 400), godba se pa ni peljala, in J. B. in še drugi, ko je vprašal, niso dobili nazaj onega prispevka. Sedaj pa povprašuje gos. Horáka za pojasnilo, kam je prišla omenjena svota, kakih 900 — 1200 gl. To omenja J. B. le radi Ho-

ki srčnega veselja ni bil dovolj previden, mislil je, da sem izgubljen.

Ko sem se zopet zavedel in sem se spominjal novosti, prosil sem, naj se nikar ne opotavljajo s toliko dobroto. Zdravnik je privolil in pripeljal so mi Maroncellija v naročje.

Oh, kak trenotek! »Ti živiš?« kriknila sva drug drugemu. »Priatelj! brat! Kako srečen dan nama je še napočil, da se še vidiva! Bogu bodi hvala!«

A najinemu veselju ki je bilo neizmerno, pridružilo se je neizmerno sočutje. Maroncelli bi bil mogel biti manj potr. nego jaz, ko me je videl tako oslabelega, ker je vedel, kako hudo sem bil bolan. A jaz, ako sem bil prav mislil na to, koliko je moral pretrpeti, nisem si ga bil predstavljal tako predrugačenega. Komaj si ga spoznal. Lica, prej tako lepa, tako cvetoča, bile so vgonobile bolečine, glad, slabi zrak temne ječe.

Toda videla, slišala sva se, bila neločljiva in to nama je dajalo pogum. Oh, koliko sva si imela povedati, spominjati se, ponavljati si! Kolika prijetnost v skupnih tožbah! kako soglasje v vseh nazorih! Kaka zadovoljnost, da sva se našla edina v verskih vprašanjih, sovražiti sicer nevednost in surovost, nikdar pa ne sovražiti človeka in usmiljenje imeti z nevednezi in suroveži ter moliti za nje.

(Dalje sledi.)

rakove kandidature. Prav fine kandidate je imela tedaj mladočeska stranka za dopolnilno volitev. Kako brezvestno tako postopanje! Koliko bi volilci spregledali in volili samostojnega kandidata župana Vacka, ki se je pri volilnem shodu tako-le izrazil: „Zavreči moramo nauk, ki uči, da mora kmet popustiti svoje njive; nauk, ki hoče razvezati vezi med stariši in otroci, med možem in ženo, ki niči vero v Boga, zametuje uravnost. Tudi mi čutimo potrebo zboljšanja, a to se mora zgoditi polagoma.“ Ta volitev bi bila pot k boljemu in župan Vacek je vreden za svoj moški nastop zaupanja vseh volilcev! — Kakor znano izvoljen je bil z veliko večino župan Rašin.

V jamaš pri Mostu se je zgodila velika nesreča. Pod zemljo je delalo nad 200 rudarjev, plini so se nabrali v zahodnem delu jame, ter se razpočili. 19 delavcev je mrtvih. 5 so jih že dobili, do drugih pa priti ne morejo. —

Letošnjih lovov pri knezu Schwarzenbergu se ni mogel nadvojvoda Franc Ferdinand udeležiti kot lovec, ker ne sme vsled zdravniške prepovedi streljati, pa udeležil se jih je kot gledalec, ki je pomagal plašiti živali iz njihovih brlogov.

Z Brna, 17. nov.

Smeh posili človeka, ako pogleduje naslove tvrdk po naših ulicah. Tu bereš mesto Ševčik spako. Scheftschik, ondi mesto Riha zopet: Ržicha, Krbec je spremenjeno v Krepetz itd. Tega so krivi nemški učitelji, kojim češki primki ne ugajajo in zato jih po svojem izpreminjajo. Nekatero ime se mora večkrat spremeniti. Tega dokaz so trije bratje z primkom Sokup. Najmlajši se kličo Sukup, srednji Sukop in najstarejša pišejo Sokop. Od kdaj imajo vendar učitelji pravico primke po svoji volji izpreminjati? —

V zadnji mestni seji se je sklenilo, da naj se poviša taksa za vsprejem v meščanstvo. Dosedanjih 50 gl. se je povišalo na 100 in 150 gl. pri domačih, 200 — 300 gl. pa pri tujcih. Ravno tako se mora povišati znesek od zapuščin. Na ta način bode imelo mesto za 21.000 gl. dohodka več, ki se pa bodo vporabili najbrže za nemško lice mesta.

Šolstvo.

Blagoslovljenje razširjene šole Pred-dvorom.

Četrtek 8. t. m. vršilo se je Preddvorom slovesno blagoslovljenje za eno nadstropje razširjenega šolskega poslopja. Po sv. maši, ki jo je daroval veleč. g. Anton Mežnarec, kranjski dekan, vršilo se je slovesno blagoslovljenje šole in njenih prostorov ki so bili, kar je bilo le moč, z zelenjem in šopki okrašeni; tako da je bilo že samo na sebi krasno šolsko poslopje, res v popolnem prazniški obleki znotraj in zunaj — stalo je namreč zunaj več vrst velikih in majhnih mlajev, okrašenih z trobojnicami papeževimi in cesarskimi zastavami, — pred velikimi vratmi pa lep slavolok, ves v vencih in zelenju. V cerkvi je bil po sv. maši veleč. g. dekan prav izborno pridigal šolarjem, kjer jim je pridnega učenja priporočal zlasti pa najplemenitejšega nauka — krščanskega nauka. Pridiga je vsem v cerkvi zbranim prav živo do srca šla, zlasti so stariši šolarjev mogli uvideti, kakih dolžnostij do svojih otrok od njih zahteva ljubi Bog. — Po končanem cerkvenem blagoslovljenju v šoli so govorili naš veleč. g. župnik Janez Debeljak, zahvaljujoč razne organe, ki so pri zidavi pomagali, da se je delo tako krasno in lepo zvršilo, končujoči svoj govor s srčnim živjo zaščitniku vsega avstrijskega šolstva, presvetlemu cesarju Frančišku Jožefu, na kar je vsa šolska mladina z vsemi zbranimi domačini in povabljenimi gosti zavpila tritratni krepek živio. Za tem se oglasi kranjski glavar g. Gstettenhofer, ter posebno zahvaljuje gosp. župnika predvorskega, ki je kot načelnik krajnega šolskega sveta se toliko trudil za šolo in toliko storil, kar bi nihče drugi pri nas ne mogel storiti. Zelo ljubek in popolnem primeren otročičem je bil predzadnji govor blag. gospoda okrajnega šolskega nadzornika, Andreja Žumra; za tem je pa zaključil z kratkim pa jedernatim govorom naš obče čislani nadučitelj g. Rudolf Završnik to krasno šolsko slovesnost. — Slovesnosti se je udeležilo mnogo učiteljev, duhovnikov iz obližja tako da je bilo z domačimi gospodi, od katerih naj omenim še obče spoštovanega grajščaka g. Jan. Urbančiča, in je onimi preje imenovanimi število naraslo na 18. — Ob koncu dopisa treba se še spomniti podjetnika šolske razširitve Pred-dvorom, vrlega g. Jakoba Kocela iz Olševka, ka-

teremu treba v imenu vse šolske občine predvorske za solidno delo in primerno nizko ceno najtoplejše priznanje in zahvalo izreči. — Da, ta četrtek je bil slovesen dan za Preddvor, nekako slovesna obletnica godovanja lanskega, ko je naš veleč. g. župnik obhajal 25letnico župnikovanja Preddvorom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. novembra.

(Nepatologičen slučaj!) „Slovenski Narod“ je delal že večkrat take vratolomne skoke, kadar je bilo treba, da je svojo zgubljeno reputacijo zopet malo popravil, in je bil zmiraj tako dosleden v svoji breznačajnosti, ali če hočete značajan v svoji nedoslednosti, — značajan in dosleden je bil vedno le v svojem sovraštvu do slovenske duhovščine, — da tudi njegovi najzvestejši pristaši ne morejo slediti njegovim političnim saltomortalom. Naj toraj malo pomagam značajnemu listu slovenske inteligencije, da bode drugič malo previdnejši. Kakor ste poročali v „Slovenecu“, je pisal „Narod“, jaz sam ga že davno več v roko ne vzamem, v soboto 17. novembra t. l. sledeče: „Naj konstatujemo, da smo se že davno izrekli za krščansko-socialni ekonomični program“. Ravno ta list pa je pisal 11. aprila 1891: „Krščanski socializem ni drugega, nego žleb, po katerem bi radi klerikalci napeljali vodo na svoj mlin... je podlaga brezdomovinskega klerikalizma, katerega bomo pobijali z vsemi sredstvi“. Zdaj pa pohlevno vprašam: „Kdaj je bil „Slov. Narod“ bolj odkritosrčen? 11. aprila 1891 ali 19. novembra 1894? U. A. W. G. — če ne, si bomo dovolili konstatovati, da je „Sl. Narod“ dosleden v svoji breznačajnosti. Liga + 19.

(Slovensko gledališče.) Na deskah, ki pomenijo svet, sopiri se takozvani »konsekventni realizem«; udomačil se je skoraj na vseh večjih odrih. Idealizem žal zginja, občinstvo zahteva resnico, značaje iz vsakdanjega življenja v polni umazanosti in izprijenosti. Gledališki pisatelji se kar kósajo v tej smeri. In vendar je občinstvo prizaneslo, da, povsod milostno vsprejelo znano glumo v štirih dejanjih »Velikomestni zrak« (Grossstadtluft) od pisateljske tvrčke Blumenthal & Kadelburg, dasi je ukrojena po stari šabloni brez vsakršnega realizma. V šestih mesecih se je ta »komedija« predstavljala v Berlinu 120krat, na Dunaju nad 50krat, v Pragi in drugih srednjih mestih nad 30krat, in celo na manjših odrih po desetkrat. Občinstvo se hoče smejeti, samo smejeti, in ta gluma vzbuja mnogo smeha. Vse osebe v tej igri so figure, ki se pacijo in zverajo po volji in potrebi pisateljevi, a niso niti od daleč podobne navadnim ljudem. Mnogi prizori silijo na smeh, toda v resničnem življenji so skoraj nemogoči. Žal, da radi tesnega prostora ne moremo čitateljem podati vsebine. Predstava sinočna je bila jedna najboljših v tekoči sezoni. Skoraj brez izjeme so vsi igralci pogodili čudne vloge, katere sta si izmislila pisatelja. V prvi vrsti moramo konstatovati, da je g. Freudenreich pozabil svojega Grgo v Graničarjih ter izborno predstavljal dr. Križana. Nič manj nista ugajali gospici Nigrinovi. Tudi vsi ostali igralci so se potrudili ter pripomogli k lepemu vspehu navzlic nedostatkom. Gledališče je bilo precej dobro obiskano.

(Priznanje) je izreklo notranje ministerstvo potom kranjske deželne vlade vsem udeležencem higijenske razstave na Dunaju. Ti so: ravnateljstvo kranjske hranilnice, vodstvi Elizabetine otroške bolnice in društva gospej krščanske ljubezni, okr. glavarstva v Postojini, Logatcu, Kamniku, Črnomlju in Krškem, občine Knežak, Ljubljana, Kočevje in Ribnica, šol. vodstvo v Metliki, dež. odbor, nadučitelj Ribnikar, okr. zdravnik dr. Linhart in trboveljska družba.

(Iz Slavine.) Včera pokopal je preč. gosp. kanonik in dekan postojnski J. Hofstetter truplo v Matenjivasi umrlega duhovna Jožefa Lukanca. Pogreba se je udeležilo 12 duhovnov in mnogo vernega ljudstva. Duhovni svetnik in župnik slavinski č. gosp. J. Sajovic spregovoril je prelepo besedo v slovo svojemu duhovskemu sobratu. Naj v miru počiva!

(Nesreča v deželni bolnici). Danes zjutraj je hotela usmiljena sestra Genovefa skuhati v zato pripravljenem kotlu za današnje operacije potrebne instrumente. Ker pa ji je ogenj pod kotliškom pošel, hotela je priliti špirita. Komaj pa pride s posodo,

ki drži pet litrov špirita blizu, švigne iskra v špirit in eksplodira cela posoda. Sestra, ki je bila vsa v plamenu, zbeži na to čez hodnik k vodovodu, kjer je bil slučajno škaf z vodo. V tega se hitro usede. Navzoči so jo hitro polivali z vodo. Opekla se je po nogah rokah in po hrbtu.

(Občinske volitve.) Iz Maribora, 19. novembra. Danes so se začele volitve v tukajšni občinski zastop. Ze zjutraj, ko so tisti Mariborčani, ki nimajo navade vstajati s kurami, komaj izlezli iz pernice, jeli so trije možaki postreščeki v vrsti stopati po ulicah. V rokah so držali dolge kole, na kolih lepake, in na lepakih je bil brati poziv na mariborske meščane, naj volijo le kandidate, kojih imena so tu gori na lepakih. Kakšna imena pa so bila vzvišena na kole, o tem ne morete dvomiti, gospod vrednik. Da tukaj ni prostora nobenemu slovenskemu kandidatu, ne smemo se čuditi, ako pomislimo, da je Maribor pristno nemško mesto. V mariborski občinski hiši smejo sedeti le možje, ki niso nevarni, da bi kalili čudovito harmonijo liberalnega občinskega zastopa, ki si zmiraj pridno beli glavo, kako bi bilo možno naložiti novih davkov, s katerimi bi se plačale obresti velikega mestnega dolga. Morda bi bil vendar enkrat čas, da stopijo tudi zavedni Slovenci na volilno bojišče ter pokažejo svetu, da Maribor ni tako iz cela nemšk, kakor bi ga nekaterniki radi imeli. Okoliščine niso baš neugodne, ker je tudi v nasprotnem taboru precej življev, ki niso zadovoljni s sedanjim regimentom. —h—

(Volitev.) Pri včerašnji volitvi državnega poslanca iz skupine štajerskega veleposelstva je bil z 62 od 67 oddanih glasov izvoljen deželni poslanec Julij baron Moscon. Pet glasov je dobil grof Stubenberg. V deželni zbor je bil soglasno izvoljen Osvald pl. Kodolitsch.

(Dvojezični napisi v Istri.) „Piccolo della Serra“ poroča, da je občinski zastop v Pierisu odposlal spomenico na ministerstvo in namestništvo proti dvojezičnim napisom pri okr. sodišču v Tržiču. Imenovani list dostavlja: Dolej tega še niso storile občine Turjak, St. Peter in Fogliano. Ne dvomimo, da bodo tudi v teh občinah to skoraj storili. — Preiskovalni sodnik v Piranu je minolo soboto odposlal zopet tri osebe v zapor tržaškega dež. sodišča, ker so se udeležile zadnjih izgrediv.

(Zahvala.) Presvetla cesarica se je po svojem dvorniku zahvalila upravnemu svetu tukajšnje otroške bolnice za čestitanje povodom imendné.

(Iz Tržiča.) 19. novembra. Zadnji volilni boj za naš občinski zastop je bil zares hud in vroč, pa upati je, da se bodo razburjeni duhovi kmalu pomirili. Stranka rednosti je vložila zoper volitev ugovor in radovedni smo, kako bo deželna oblast stvar razsodila in v čem bodo naši juristi prav imeli? Bralcem cenjenega »Slovenca« pa priobčimo tu imena izvoljencev, da se malo kratkočasijo ter ugibljejo, kdo izvoljenih je: magnat, klerikalec, radikalec ali celo soc.-demokrat? Evo tu imena izvoljenih! So gg.: Belehhar Jožef, Dobrin Janez, Globotschnigg Anton, Jeglič Anton, Lončar Matej, Perko Franc, Pollak Janez, Pollak Stanislav, Rozman Andrej, Schelesnikar Anton, Špendal Fr. in Theuerschuh Vinko. Razprto tiskani so bili že v prejšnjem odboru. Ako se volitev ne razveljavi, je več na dosedanjemu županu g. Globotschniggu zagotovljena.

(Kako imamo ravnati s svojimi sovražniki) pokazal nam je včera pokopani spediter Hartman. Dasi Nemeč je volil »Narodnemu domu« v Ljubljani 100 gl. v svojem volilu. In zraven tega še nekemu tukajšnjemu posestniku tovarne 1000 gl. s tem pristavkom. G. x, ki je zoper mene od l. 1876. do sedaj in vseh gostilnah zabavljaj in me obrekoval, če je tudi trezen bil — tisoč gld.

(Sladkorna pesa.) Osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske sklicuje izredni občni zbor na 29. dan t. m. v Trebnjem, razgovor bode o tem, ali je mogoče v tamošnji okolici vpeljati pridelovanje sladkorne pese.

(Tamburaški zbor.) Poroča se nam: V Ptuj ustanovili so privatni uradniki tamburaški zbor, ter se prav pridno urijo, da jim bode že mogoče v prihodnjem pustu nastopiti.

(Ogenj) 7. t. m. je na večer nastal požar v Olševku, kjer je dvema posestnikoma do tal pogorelo. Pravijo, da so otroci z žveplenkami zažgali. Zahvaliti je pred vsem žandarmerijo, ki je iz Pred-dvora, Senčurja in Cerkelj prhitelši na pogorišče, s pametnim priganjanjem ljudij gasit in modrim

svetom obvarovala, da se ni požar naprej širil, ampak le tisto pogorelo, kar je bilo že začetkom v ognju.

(Iz Strug) se nam poroča: Izvanredno debelega prešča (Turopoljca) je zaklal te dni gosp. trgovec Karol Zalokar v Strugah in ga je poslal v Pulj (Polo), tehtal je 6 starih centov in 20 funtov. Zredila ga je neka kočarica v binjski fari.

(„Delavčev“ urednik obsojen.) Pri včerajšnji obravnavi pred c. kr. za mesto deleg. okrajnim sodiščem ljubljanskim, bil je vsled tožbe tukajšnjega pekovskega mojstra gospoda Jakoba Zalaznika obsojen „Delavčev“ urednik Grablovič zaradi prestopka žaljenja časti in predbacivanja nepoštenih dejanj, na 20 gld. globe, oziroma 4 dni zapora. — Izvestno bode ta „tuš“ gotove časnikarske suroveže nekoliko ohladil.

(Pozna jesen v cvetju.) Dasi ostro sodeč ne bi mogli to jesen mej najlepše prištevati; mnogo je že bilo deževnih dni, vendar nas ni ista jesen pozabila razveseliti že s cvetkami, ki navadno zgodaj pomladi cveto. Po naših solčnih bregovih so se že pokazale ljubke cvetke telohove (Helleborus niger) in rumenih jegličev (Primula officinalis) šopki cveto nekako v gostih (auf Besuch) z zadnjimi jesenskimi marjeticami in svedrci (der gewimperte Enzian). — Pri grajščini hribski je pa pred tednom cvelo mlado jabolčno drevesce.

(Živinozdravniško ogledovanje.) C. kr. deželna vlada za Kranjsko odredila je za ogledovanje goveje živine, prašičev in drobnice na dolenskem kolodvoru tukajšnjega mestnega živinozdravnika in upravitelja mestne klavnice g. Julija Deva.

(Razpis.) Na otroškem vrtcu v Pevmi pri Gorici je popolniti s 1. januarjem 1895 služba izprašane otroške vrtnarice z letno plačo 300 gld. Prošnje se do 8. decembra 1893 vlagajo pri podpisnem vodstvu. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 11. novembra 1894.

(Kako se godi kineškemu cesarju) Neki časnikar piše s Koreje: V drami, katera se sedaj igra v daljnem vzhodu, kineški cesar igra žalostno vlogo. Ta zelo mladi, nežni mož, z žalostnimi melanholičnimi očmi, sedi v svoji velikanski palači kakor kaka ptica v zlati kletki. Nosi se zelo priprosto v kljub vsemu bogastvu, ki ga obdaja. Ima prekrasne sobe, v katerih v vsem veličastvu sedi na svojem velikem prestolu. Hodi na sprehod v svoje lepe vrtove, polne ptic in vodomotov. Nikdar pa ne gre iz tega ozkega horizonta, kateri ga obdaja. Vnanjega sveta ne vidijo njegove oči. On ne ve, kaj je življenje, kaj narod, kaj morje in velika zemlja. On nikdar ne vidi onih milijonov podložnikov katerim vlada. On je sin nebeški. „Sinu nebeškemu pripada vse, kar je pod nebom“ — pravi kineški pregovor. Njegova oseba je sveta; te svetosti ne sme narod onečastiti s svojim pogledom. Obdan je od čete mandarinov, vseh ceremonij se mora natanko držati. Kar sklene, kar doživi in opusti — vse je natanko določeno. O znamenitih dogodkih, kateri se vrše v njegovem cesarstvu — nič ne ve. Kaj ko bi tudi tega ne vedel, da se z Japonci vojskuje?

(Utopljenec.) Včera dopoldne so iz Ljubljane pri Vodmatu izvele mrtvega 31 let starega Karola Murmayerja, bivšega pisarja pri južni železnici.

Darovi za dom katoliške družbe.

Darovali so p. n. gg.:

Kapelan Ivan Müller 5 gld.; župnik F. Gornik v Nevljah 2 gld.; Neimenovan in honorem s. Caroli v Ljubljani 20 gld.; župnik Fettich-Frankheim 5 gld.; kapelan Václav Vandrašek 1 gld.; iz Rakitne župnik Rozman 10 gld.; Neimenovan iz Begunj 7 gld.; župnik Miha Saje 5 kron.

Društva.

(Sentjasko-Trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) občni zbor, ki se je vršil v nedeljo 18. t. m. je bil izredno dobro obiskan. Vsi prostori Lloydove restavracije, kakor tudi nov, ravnokar dodelani stekleni salon, je bil poln odličnega narodnega občinstva, ki je z vidnim zanimanjem sledilo poročilu odbora jedne najmarljivejših ženskih podružnic. Predsednica gospa Hedviga Šubiceva pozdravi zborovalce, konstatira sklepčnost in pozivlje tajnico in blagajnico zaradi podrobnega poročila. Tajnica gospodična M. Maroltova kaže pred vsem naviden napredek glavne družbe, kar kažejo vsakoletni njeni vestniki. Povzdignila se je zlasti tedaj, ko je povabila tudi slovensko žensko sodelovanje, ter mu odmerila moškimi enak delokrog. Naroden duh je prešinil

slovenske dame in zavest, da treba slovenskim otrokom versko-slovenske vzgoje. Z veseljem in požrtvovalnostjo poprijele so se Slovenke narodnega dela, ki jim je danes v zadostilo in ponos, in dokazale, da so bile vredne v sebe stavljenega zupanja. Naše geslo je in bodi: „Vsi po božji podobi vsvarjeni smo ne le poklicani, nego tudi dolžni izvrševati delo Boga dopadljivo in narodu koristno.“ Glasom poročila šteje podružnica 320 članov in sicer: 5 pokroviteljic, 16 ustanovnic, 147 letnic in 152 podpornic. V poslovnem letu pobrala nam je n. izprosa smrt tri vrle družbenice: gg. Košir Antonijo, Maloth Marijano in Robič Marijo. Blag jim spomin! Dne 5. julija imela je podružnica sveto mašo na Rožniku. Obsirno poročilo konča s prošnjo naj ostanejo vsi dobrotniki in podporniki zvesti podružnici, ki želi vstrajno delovati do doseženega zelenega cilja, v katerem delu nas blagoslovi Bog. Poročilo je bilo navdušeno sprejeto. Nad vse marljiva blagajnica gđa. Ant. Kadivec poroča zatek o denarnem prometu: Dohodkov je imela podružnica 756 gld. 52 kr., stroškov pa 120 gld. 62 kr. (godba, tiskovine, dekoracije, pristojbine, koleki, poštarina itd.) tedaj gld. 635.90 preostanka. Burno priznanje je sledilo poročilu blagajnice, kateri se je izrekla zahvala in priznanje. — V odbor so bile zopet izvoljene: Gospa Hedviga Šubiceva, soproga obrtnih strokovnih šol ravnatelj; gospa Ivanka Gutnikova, mestnega uradnika soproga; gospodična Minka Marolt, mestna učiteljica, Antonija Kadivec, trgovka in posestnica; Ivanka Praprotnikova, mestna učiteljica in Minka Trtnikova, dež. blag. kontrolorja in posestnika hči. Dohodki občnega zbora znašajo blizu 150 gld. — Brzjavni pozdrav iz Budimpešte gospodov odposlancev mestnega zbora bil je z navdušenjem vsprejet. Po zaključku zborovanja zahvalil se je prvomestnik veleč. gospod Tomo Zupan uglednemu podružničnemu odboru na vstrajnem delovanju, povdarjajoč, da se o njem sliši le jeden glas: ko bi vse podružnice delovale jednako marljivo in uspešno, stala bi družba na trdnih nogah. Za tem je sledila neprisiljena, živahna zabava. Tamburaši, pod vodstvom gospoda Barboriča, udarjali so neutrudljivo in želi zasluženo priznanje in pohvalo; preosnovano pevsko društvo „Ljubljana“ pa je pelo pod vodstvom gospoda Schulca več moških in mešanih zborov tako izborna, da je občinstvo čudilo se napredku in mu izkazalo frenetično priznanje. Poznati ženski kvartet tudi ni zaostal, in moral vsako pesem ponoviti.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Šaleško dolino v Sošanju ima svoj redni letni zbor v nedeljo 25. nov. t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih sošanske čitalnice s sledečim vsporedom. 1.) Nagovor predsednikov. 2.) Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3.) Volitev novega odbora. 4.) Vpisovanje novih udov. Razni predlogi Oddor.

(Slov. akadem. društvo „Triglav“) v Gradcu priredi v soboto dne 24. t. m. prvo javno izvanredno zborovanje v gostilni „Zum goldenen Ross“ (Mariabilderstrasse). 1. Citanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. poročilo revizorjev: a) blagajne, b) knjižnice, 4. Pogovor o Preširnovi slavnosti, 5. slučajnosti.

(Bralno društvo v Mokronogu) priredi v nedeljo dne 25. t. m. veselico v gostilni pri lipi. Vprizorila se bode pri tej priliki igra „Damoklejev meč“. Pri veselici bode sodeloval društveni pevski zbor. Začetek ob sedmih. K obilni udeležbi se najuljudneje vabi.

Telegrami.

Škandali v Debrečinu.

Budimpešta, 21. novembra. Vsi časopisi pišejo o škandalih, ko je bil Franc Kossuth v Debrečinu. Pustilo se ni igrati cesarske himne in igrala se je neka puntarska himna. Časopisi zahtevajo, da se naredi konec škandalom, ki so v zvezi s Kossuthovim potovanjem po deželi. V zbornici se bode zaradi debrečinskih dogodkov stavila interpelacija.

Budimpešta, 21. novembra. Poslanec Buszbach je napovedal interpelacijo zastran popotovanja Franca Kossutha po deželi do ministra notranjih stvari. Vprašal bode, če je tujim podložnikom dovoljeno napadati ogersko državno pravo in motiti mir v deželi z agitacijami proti temeljnemu zakonu, in če je pravosodni minister ukrenil, kar je potrebno, da se strogo kaznuje debrečinsko zasmeševanje vladarja.

Potres.

Rim, 21. novembra. S kraljevim dekretom je imenovan državni podtajnik v ministerstvu notranjih stvari Galli kraljevim komisarjem za pokrajine Reggio di Calabria in Catanzaro z neomejenim pooblastilom, da

bode vodil poizvedovanje škode po potresu. Galli je danes odpotoval.

Rim, 21. novembra. V Palmiju je poleg šestih mrtvih nad 300 ranjenih. Več hiš se je podrla, mnoge so tako poškodovane, da se še podro. Vsa stanovanja so opustošena. V San Procopiu so 200 mrličev izvlekli izpod razvalin. Koliko je ranjenih, se ne more določiti. V Seminari je 8 mrtvih in 200 ranjenih. Tudi iz drugih krajev se poroča o velikih škodah. Iz Trombolija se poroča, da je Aetna jela bljuvati.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Yokohama, 21. novembra. Dne 16.ega t. m. je maršal Ojama ostavil Kinghov in se po raznih potih dve diviziji premikate proti Port-Arthuru. Japonci bodo, predno pridejo do Port Arthura, na potu morali premagati Kitajce, na katere zadenejo.

Yokohama, 21. novembra. Zgorela je ladija, ki je peljala v Talienski zaliv in imela 1100 mož na krovu. Rešili so se samo štirje ljudje.

Washington, 21. novembra. Na vprašanja zastran posredovanja Clevelandovega mej Kitajem in Japonom, odgovorila je japonska vlada, da zna ceniti prijateljska čustva vlade Združenih držav, da so pa vspehi japonske vojne taki, da morajo Kitajci naravnost sami prositi za mir.

Dunaj, 21. novembra. Poljedelski minister je odgovoril v zbornici poslancev na interpelacijo zaradi nesreče v rudniku pri Mostu, da se z gotovostjo ni moglo določiti, kaj je krivo nesreči; najbrž to, da se je premog sam vnel. Vlada bode si prizadevala, ukreniti potrebne navedbe, da zabrani nevarnost vnetja plinov v premogovnikih, ne more se pa vedeti, če bode moč preprečiti vse take nesreče.

Dunaj, 21. novembra. Nadvojvoda Karol Ludovik je ruskemu carju izročil pismo avstrijskega cesarja, in carici vdovi pismo avstrijske cesarice.

Praga, 20. novembra. V včerajšnji seji mestnega zastopa smihovskega je naznanil predsednik, da je cesar vsprejemši smihovsko deputacijo se izrazil, da ga veseli, da so volitve v Smihovu v zmernem duhu izpale. Ta občina je dala hvalevreden vzgled jedinosti, kar je pa tem bolj priznanja vredno, ker je občina v tem oziru ostala vedno dosledna in je žal osamljena.

Reka, 21. novembra. Pri zidanju nove guvernerske palače podrla so se štirje stebri, ki so držali notranje stene. Podsulo je mnogo zidarjev. Izvele so že pet mrtvih in dvanajst ranjenih izpod razvalin. Koliko jih je še pod razvalinami, se ne ve. Odprava težkih kamnov more se vršiti le počasi in je malo upanja, da bi delavci pod njimi bili še živi.

Rim, 21. novembra. Italijanskemu veleposlaniškemu svetniku na Dunaju vojvodi Avarni se je izročilo vodstvo poslaništva v Belemgradu.

Rim, 21. novembra. Kralj je pomilostil k smrti obsojenega vojaka Renanda in premenil smrtno kazen v 30letno ječo.

Bukarest, 21. novembra. Rumunski kralj je podaril povodom svoje srebrne poroke 200.000 mark, da se osnuje blagajnica v podporo kmetov.

Berolin, 21. novembra. Po poročilu guvernerja Schele iz Dar-es Salaama so dne 30. oktobra so vzeli glavno mesto Kuirenga v okrožju Uhehe po večurnem boju. Na nemški strani pali so jeden poročnik in osem mož. Sovražnik je zgubil mnogo ljudij, živine, slonove kosti, topov, pušk in streljiva. 1500 vpljenih žensk in otrok so osvobodili.

Weimar, 21. novembra. Dedni vojvoda je ob tri četrt na dvanajst po noči umrl.

Bolgarske obveznice. Ko se je povišal za 2 odstotka kurz tem obligacijam, se je udril, in ugodni razvoj nalogalnega tržišča bode najbrž pripomogel, da se bodo te obveznice bolj kupovale zaradi visocih obresti in naraščanja vrednosti, ki je pričakovati. To je tembolj pričakovati, ker je kurz na dunajski borzi zaostal za 2 odstotka za londonskim in je s precejšnjo gotovostjo, da dohiti londonski kurz. 58 1

Umrli so:

V bolnišnici:

18. novembra. Luka Ježek, gostjač, 86 let, ostarelost.

Tržne cene v Ljubljani

dné 21. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 50	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	5 10	Surovo maslo,	70
Ječmen,	5 20	Jajce, jedno	3 1/2
Oves,	5 50	Mleko, liter	10
Ajda,	7	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 50	Telečje	64
Koruza,	7 20	Svinjsko	60
Krompir,	2 42	Kostrunovo	36
Leča, hktl.	10	Piščanec	40
Grah,	10	Golob	15
Fizol,	9	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo, kgr.	92	Slama, 100	1 70
Mast,	66	Drva trda, 4 kub.m.	7
Speh svež,	56	" mehka, 4 "	5

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur
opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celsiusu			
7. u. jut.	745 9	46	sl. vzh.	oblačno	
20. u. pop.	746 1	3 8	"	"	0-00
9. u. sveč.	747 4	2 8	zm. vzh.	"	

Srednja temperatura 3.7, za 0.7° nad normalom.

Eksekutivne dražbe.

Fr. Selana iz Havptmance (terjatev 30 gld.) posestvo (962 gld. 93 kr.) dné 10. decembra 1894 in 14. jan. 1895 v Ljubljani.

Jurija Sterbenca iz Starega Trga zemljišče (802 gld.) dné 14. decembra 1894 in 18. jan. 1895 v Črnomlju.

Jan. Praznika iz Osolnika zemljišče (1000 gld.) dné 21. dec. 1894 in 25. januarja 1895 v Vel. Laščah.

Jan. Anzeljca s Hudega Vrha posestvo s pritliklinami (2556 gld.) dné 12. dec. 1894 in 16. jan. 1895 v Ložu.

Janeza Korošca iz Keržišča zemljišča s pritliklinami (9403 gld.) dné 17. dec. 1894 in 16. januarja 1895 v Ložu (ponovitev).

Jan. Pezdica iz Draščice posestvo (3372 gld.) dné 29. nov. (druga) v Metliki.

Jos. Gabrovška iz Petkovec zemljišča (5100 gld.) dné 15. dec. v Logatcu.

Jos. Rozmana iz Zapuž (terjatev 300 gld.) posestvo (5040 gld. 10 kr.) dné 17. decembra 1894 in 21. jan. 1895 v Vipavi.

Jak. Kovačiča iz Ponikve zemljišče (2160 gld.) dné 7. jan. in 6. febr. 1895 (ponovitev) v Ložu.

Ant. Palčiča iz Ige Vasi (terjatev 140 gld.) posestva (210 gld., 263 gld., 2646 gld. in 58 gld.) s pritliklinami dné 7. jan. in 6. febr. 1895 v Ložu.

Jan. Kocijančiča iz Štrukljeve Vasi zemljišče (300 gld.) dné 14. jan. in 13. febr. (ponovitev) v Ložu.

Iv. Stezinskega iz Vidošič zemljišča (2116 gld.) dné 6. dec. (prenos) v Metliki.

Ant. Mlakarja iz Ige Vasi zemljišči (1990 gld. in 50 gld.) dné 17. dec. 1894 in 16. jan. 1895 v Ložu.

Františke Tomec iz Št. Vida harmonij (200 gld.) radi rubežni dné 3. dec. in 17. dec. v Št. Vidu (Ljubljana).

Pod varstvom.

Marija Grünseich iz Muhe Vasi zaradi blaznosti; nje varuh je Jos. Grünseich iz Muhe Vasi (Kočevje).

Izbris tvrdke.

Pri c. k. deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani izbrisana je tvrdka „Mihael Lavric“, trgovina s specerijskim, materialnim blagom in deželnimi pridelki.

Vpis tvrdke.

Pri c. k. deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani vpisana je zadrzna tvrdka: „Delavsko konzumno društvo v Zagorju (ob Savi), registr. zadruga z omejenim poročtvom“ (nemški). Predstojniški členi so: Dob. Drasch, ravnatelj v Zagorju; Fr. Waschte, računovodja bratovske skladnice; Vinc. Bukovšek in Fr. Jurič, vsi v Zagorju.

Priporočen od poliklinične direktorije.
Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček

Neutrpen za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52-1

Tovarna konjak-sladnega izvlečka v Leipniku.

Izvrstni novi 568 9

cvíček,

Prosekar, Tirolec in druga vina, bavarsko črno pivo itd. priporoča po prav niski ceni

Pavlinova Kranjska vinarna.

v Ljubljani, Slonove ulice 52.

Izborno svojo zalogo raznovrstnih vóz

kritih in nekritih



kakor tudi raznovrstnih

sanij (Schlitten)

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu trdka

Fr. Šiške dediči

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po niski ceni. 597 3-3

China Serravallo z železom

neobhodno potreben oslabelim in prebolelim

Vzbuja slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres v Rimu 1894,

Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Benetkah 1894

Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Kielu 1894,

Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Amsterdamu.

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing, profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, profesor dr. Schauta, prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepčevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu. 578 30-5

Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: Lekarna Piccoli na Dunajski cesti, nadalje tudi Mayr in Grečelj.



Dunajska borza.

Dné 21. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 80 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 20 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 " 85 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " " "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97 " 60 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1048 " " "
Kreditne delnice, 160 gld.	389 " 25 "
London vista	124 " 80 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 17 1/2 "
20 mark	12 " 23 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 94 "
Italijanski bankovci	46 " 15 "
C. kr. cekini	5 " 90 "

Dné 20. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. " kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	163 " " "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 " " "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 " 80 "
Tisne srečke 4%, 100 gld.	143 " 25 "
Dunavske vravnave srečke 5%	132 " 25 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " " "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " " "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Prijoriteta obveznice državne železnice	221 " 75 "
" južne železnice 3%	167 " 25 "
" južne železnice 5%	129 " 75 "
" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. " kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141 " 50 "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " " "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " " "
St. Genois srečke, 40 gld.	72 " " "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " " "
Ljubljanske srečke	25 " " "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	178 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3447 " 50 "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	514 " " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	107 " " "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72 " " "
Montanska družba avstr. plan.	103 " 90 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	162 " " "
Papirnih rubljev 100	136 " 50 "

Nakup in prodaja

vsaokvratnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.